

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0156/2010

10.5.2010

RAPORT

Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiste 2006–2010 tulemuste hindamine ja soovitused tulevikuks
(2009/2242(INI))

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Raportöör: Ilda Figueiredo

PR_INI

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	18
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	23

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiste 2006–2010 tulemuste hindamise kohta ja soovituste kohta tulevikuks (2009/2242(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 157;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23;
- võttes arvesse komisjoni teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised 2006–2010” (KOM(2006)0092)¹;
- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiste (2006–2010) vahepealne arenguaruanne” (KOM(2008)0760);
- võttes arvesse komisjoni 18. detsembri 2009. aasta aruannet „Naiste ja meeste võrdõiguslikkus – 2010” (KOM(2009)0694);
- võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2000. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ühenduse raamstrateegia poole (2001–2005)” (KOM(2000)0335) ja komisjoni aastaaruandeid naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastatel 2000, 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 ja 2009 (vastavalt KOM(2001)0179, KOM(2002)0258, KOM(2003)0098, KOM(2004)0115, KOM(2005)0044, KOM(2006)0071, KOM(2007)0049, KOM(2008)0010) ja KOM(2009)0077);
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni humanitaarõiguste ja eelkõige naiste õiguste alaseid õigusakte ja eriti konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide kaotamise kohta ning teisi naistevastase vägivalla alaseid ÜRO õigusakte, nagu inimõiguste maailmakonverentsil vastu võetud Viini deklaratsioon ja tegevusprogramm, ÜRO Peaassamblee 20. detsembri 1993. aasta resolutsioon 48/104 naistevastase vägivalla kaotamise kohta, 19. veebruari 2004. aasta resolutsioon 58/147 naistevastase koduvägivalla kaotamise kohta, 30. jaanuari 2003. aasta resolutsioon 57/179 naistevastaste aukuritegude kaotamiseks meetmete võtmise kohta, 2. veebruari 1998. aasta resolutsioon 52/86 kuritegevuse ennetamise ja kriminaalõiguse meetmete kohta naistevastase vägivalla kaotamiseks;
- võttes arvesse Pekingis 4.–15. septembril 1995. aastal korraldatud neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud tegevusprogrammi ning Euroopa Parlamendi 18. mai 2000. aasta resolutsiooni Pekingi tegevusprogrammi järelmeetmete kohta² ja 10. märtsi 2005. aasta resolutsiooni neljanda ülemaailmse naisteteemalise konverentsi

¹ ELT C 104, 3.5.2006, lk 19.

² EÜT C 59, 23.2.2001, lk 258.

järeelmeetmete kohta – tegevusplatvorm (Peking+10)³;

- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 9. oktoobri 2006. aasta aruannet uurimuse kohta, mis käsitleb kõiki naistevastase vägivalla vorme;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee naiste staatuse komisjoni 49. istungjärgu lõplikku aruannet, mis avaldati 2005. aasta märtsis;
- võttes arvesse Aafrika naiste õiguste protokoll, mida teatakse ka Maputo protokollina, mis jõustus 26. oktoobril 2005 ja mis muu hulgas otseselt keelab kõik naiste suguelundite moonutamise vormid;
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 31. oktoobri 2000. aasta resolutsiooni nr 1325 naiste, rahu ja julgeoleku kohta, milles nähakse ette naiste suurem osalemine relvastatud konfliktide ennetamisel ja rahu ülesehitamisel;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu tööd kõnealusel valdkonnas, eriti parandatud ja täiendatud Euroopa sotsiaalharta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine)⁴;
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 86/613/EMÜ;
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööhutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (KOM(2008)0637);
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta aruannet „Barcelona eesmärkide elluviimine seoses lastehoiuteenustega eelkooliealistele lastele” (KOM(2008)0638);
- võttes arvesse komisjoni naiste ja meeste võrdõiguslikkuse nõuandekomitee 2003. aasta mai aruannet soolise mõõtme eelarvesse kaasamise kohta;
- võttes arvesse naiste ja meeste võrdseid võimalusi käsitlevat nõuandekomiteed ja selle arvamust soolise palgaerinevuse kohta, mis on vastu võetud 22. märtsil 2007;
- võttes arvesse oma 17. jaanuari 2006. aasta resolutsiooni seksuaalse kuritarvitamise suhtes kaitsetute naiste ja lastega kaubitsemise ennetusstrateegiate kohta⁵;
- võttes arvesse oma 24. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni naiste sisserände kohta:

³ ELT C 320 E, 15.12.2005, lk 247.

⁴ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

⁵ ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 75.

- naissoost sisserändajate roll ja koht Euroopa Liidus⁶;
- võttes arvesse soolise võrdõiguslikkuse Euroopa pakti, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu oma 23. ja 24. märtsi 2006. aasta kohtumisel;
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2007. aasta resolutsiooni naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiste 2006–2010 kohta⁷;
 - võttes arvesse oma 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni naiste rolli kohta tööstuses⁸;
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2008. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös⁹;
 - võttes arvesse oma 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta aastal 2008¹⁰;
 - võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meeste ja naiste võrdse tasustamise põhimõtte rakendamise kohta¹¹;
 - võttes arvesse oma 24. veebruari 1994. aasta¹² ja 13. oktoobri 2005. aasta¹³ resolutsioone naiste ja vaesuse kohta Euroopa Liidus ning oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni soopõhise võrdse kohtlemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta¹⁴;
 - võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni sotsiaalmajanduse kohta¹⁵;
 - võttes arvesse oma 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalda kaotamise kohta¹⁶;
 - võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni inimkaubanduse tõkestamise kohta¹⁷;
 - võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009¹⁸;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A7-

⁶ ELT C 313 E, 20.12.2006, lk 118.

⁷ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 56.

⁸ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 73.

⁹ ELT C 66 E, 20.3.2009, lk 57.

¹⁰ ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 35.

¹¹ ELT C 16 E, 22.1.2010, lk 21.

¹² EÜT C 77, 14.3.1994, lk 43.

¹³ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 130.

¹⁴ ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 31.

¹⁵ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 16.

¹⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0098.

¹⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0018.

¹⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0021.

0156/2010),

- A. arvestades, et vaatamata sellele, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on üldiste inimõiguste vajalik eeltingimus ja et see on Euroopa Liidu põhiõigus, mida on juba ammu tunnustatud aluslepingutes, püsib poliitilises tegelikkuses ja naiste elus ikka märkimisväärne ebavõrdsus;
- B. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse poliitika aitab kaasa majandusarengule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- C. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus peab olema Euroopa kultuurilise ja poliitilise identiteedi tähis;
- D. arvestades, et naistevastane vägivald on soolise võrdõiguslikkuse suur takistus ning levinuim inimõiguste rikkumise viis, millel ei ole geograafilisi, finantsilisi või sotsiaalseid tõkkeid; arvestades, et vägivalda ohvritest naiste arv on murettekitav;
- E. arvestades, et me ei saa enam jätkata kulunud, säästva arenguga kokkusobimatute majandusmudelitega, mis põhinevad iganenud soopõhisel tööjaotusel, mille on asendanud naiste tööjõuturule integreerumine; arvestades, et me vajame uut, sotsiaalselt jätkusuutlikku mudelit, mis põhineb teadmistel ja uuendustegevusel, kaasab täies ulatuses majandusse naiste pädevuse, tagab meeste ja naiste vahel vastutusalade võrdse jaotuse nii avalikus kui ka eraelus ning võimaldab saavutada töö- ja eraelu hea tasakaalu;
- F. arvestades, et kuigi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhistes 2006–2010 juhitakse tähelepanu puudustele naiste ja meeste võrdõiguslikkuse saavutamisel ning nendega on mõnel juhul soolise võrdõiguslikkuse eesmäärke edendatud, on üldised edusammud jäänud tagasihoidlikuks;
- G. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse aspektide süvalaiendamist riikide poliitikasse tuleb hoogustada;
- H. arvestades, et kuigi finantskriisi täielikku mõju on ikka veel raske hinnata, on selge, et praegune majandus- ja sotsiaalkriis on eriti raskete tagajärgedega naiste ning selliste poliitikasuundade pikemaajalise edendamise jaoks, mille eesmärk on saavutada naiste ja meeste vaheline võrdõiguslikkus, mistõttu suureneb ebavõrdsus ja diskrimineerimine;
- I. arvestades, et meeste ja naiste võrdõiguslikkus mõjutab positiivselt töoviljakust ja majanduskasvu ning et naiste osalemine tööturul on sotsiaalselt ja majanduslikult mitmeti kasulik,
- J. arvestades, et meie vananevas ühiskonnas muutuvad naised tööturul asendamatuks, kuid samal ajal kasvab nõudlus vanurite hoolde järele, mis tõenäoliselt suurendab ohtu, et naiste koormus kahekordistub;
- K. arvestades, et suurem osa enam kui 85 miljonist vaesuses elavast inimesest Euroopa Liidus on naised, põhjuseks tööpuudus, ebakindlad töökohad, madalad palgad,

elatusmiinimumist madalam pension ning kvaliteetsete avalike teenuste raskesti kättesaadavus kõige erinevamaates valdkondades; arvestades lisaks, et viimase kümne aastaga on vaesuses elavate naiste arv meestega võrreldes ebaproportsionaalselt suurenenud;

- L. arvestades, et naiste ja meeste keskmise palga erinevus on keskmiselt 17%, mis põhjustab pensionide erinevust ja naiste suuremat vaesust vanaduspõlves, ning et kaudne diskrimineerimine suureneb tööpuuduse kasvades, mõjutades eelkõige naisi ja tütarlapsi;
- M. arvestades, et hoolduse valdkonnas valitseb järjepidev sooline ebavõrdsus, sest naised kulutavad meestega võrreldes kahe- kuni kolmekordselt rohkem aega tasustamata lapsehooldusele ja teiste ülalpeetavate eest hoolitsemisele;
- N. arvestades, et naisi diskrimineeritakse sageli mitmekordselt – nende soo, vanuse (eelkõige eakamate naiste puhul), puude, etnilise või rassilise päritolu, usu, rahvusliku päritolu, sisserändestaatuse ja sotsiaalmajandusliku olukorra tõttu, kaasa arvatud üksi elavad naised, ning seksuaalse sättumuse ja/või soolise identiteedi tõttu, ning arvestades, et kuhjuv diskrimineerimine loob palju takistusi naiste mõjuvõimu suurendamisele ja sotsiaalolude parandamisele;
- O. arvestades, et on oluline tagada võrdne juurdepääs vahenditele, õigustele ja võimule, mis eeldab sotsiaalseid ja kultuurilisi muutusi, stereotüüpide kaotamist ja soolise võrdõiguslikkuse edendamist;
- P. arvestades, et naiste haridus- ja töövõimalustega seoses kehtivad ikka veel stereotüübid, mis aitavad ebavõrdsust kinnistada;
- Q. arvestades, et meeste ja naiste vahel vahetegemine majandusharude ja ametikohtade lõikes ei vähene, vaid mõnes riigis koguni kasvab;
- R. arvestades, et perekonnaõigus (eelkõige abielu- ja lahutusõigus) jätab naised sageli õiguslikult ja rahaliselt nõrgemale positsioonile ning vahel aitavad kohtud naiste ja meeste vahelisele ebavõrdsusele kaasa, kohaldades perekonnaõigust traditsiooniliste pererollide, mitte võrdõiguslikkuse alusel;
- S. arvestades, et õigust veendumuste tõttu millestki keelduda rikutakse sageli (usu)rühmades, et vähendada naiste õigusi sellistes valdkondades nagu tervishoid ja perekonnaõigus;
- T. arvestades, et naiste osalemine otsuste tegemisel on soolise võrdõiguslikkuse otsustav näitaja, ning arvestades, et endiselt on ettevõtete ja ülikoolide juhtivatel ametikohtadel vähe naisi ning et naissoost poliitikute ja teadustöötajate arv küll kasvab, kuid väga aeglaselt;
- U. arvestades, et praegused väljakutsed ja omandatud kogemused näitavad, et eri valdkondade poliitika puudulik sidusus on varemgi takistanud naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse saavutamist ning et naiste õiguste jaoks on vaja piisavalt vahendeid, paremat koordineerimist, levitamist ja edendamist, võttes arvesse tegelike

olude erinevust;

- V. arvestades, et naiste toetusmeetmed on olnud otsustava tähtsusega, et saavutada naiste täielik integreerimine tööturule ja ühiskonda üldiselt;
- W. arvestades, et kuigi Pekingi tegevusprogrammi 15. aastapäevaga seoses võeti vastu otsused, tuleb selle programmi elluviimiseks veel palju teha;
- X. arvestades, et soo alusel jaotatud andmed on oluline vahend tõeliste edusammude tegemisel ja tulemuste tõhusal hindamisel;
- Y. arvestades, et käesolev aasta on vaesuse vastu võitlemise Euroopa aasta, millega peavad kaasnema kooskõlastatud poliitikameetmed ja tegevus, mis aitaksid praegust olukorda tegelikult parandada;
- Z. arvestades, et 8. märtsi rahvusvaheliseks naistepäevaks kuulutamisest on möödunud 100 aastat ning et seda aastapäeva on tähistatud; arvestades, et naiste ja neid esindavate organisatsioonide jaoks on oluline olla kaasatud võrdsuse edendamisse ning diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vastu võitlemisse;
- AA. arvestades, et töö-, pere- ja eraelu ühitamise probleemi ei ole seni suutnud lahendada ei naised ega mehed;
- AB. arvestades, et laste, eakate ja teiste ülalpeetavate hooldamise teenuste kättesaadavus on oluline, et mehed ja naised saaksid tööturul, hariduses ja väljaõppes võrdselt osaleda;
- AC. arvestades, et enamikus liikmesriikides ei arvesta sotsiaalhoolekandesüsteemid piisavalt vaesuses elavate naiste eriomase olukorraga; arvestades, et naiste hulgas on vaesumise oht palju suurem; arvestades, et perekonnaelu ja kodutöödega seotud vastutuse jagamine meeste ja naiste vahel, eelkõige vanemapuhkuse kasutamise mõlema vanema poolt võrdselt ning isapuhkuse kasutamine on hädavajalik tingimus naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja teostamiseks; ning arvestades, et sünnitus- ja raseduspuhkuse ja õppepuhkuse lisamata jätmine kogutööaja hulka on diskrimineeriv ja seab naised tööturul halvemasse olukorda,

Juhiste 2006–2010 hindamine

1. märgib, et meeste ja naiste majandusliku sõltumatuse valdkonnas on naiste tööhõivemäär jõudnud peaaegu 60%ni, mis on Lissaboni lepinguga seatud tööhõivealane eesmärk; tunneb siiski kahetsust, et puuduvad püsivad naiste ja meeste palgavahet käsitlevad siduvad meetmed, ja rõhutab, et on vaja kiireid meetmeid ohtlikes töötingimustes töötavate naiste olukorra parandamiseks, eelkõige sisserännanud ja etnilisse vähemusse kuuluvate naiste puhul, kes muutuvad seoses majandus- ja sotsiaalkriisiga veelgi haavatavamaks; nõuab soolise ebavõrdsuse vähendamist riiklikes tervishoiusüsteemides ja nende võrdse juurdepääsu tagamist;
2. tunneb heameelt komisjoni seadusandlike ettepanekute üle, mille eesmärk on parandada töö- ning era- ja pereelu kokkusobitamist; märgib siiski, et käsitletud ei ole isapuhkust, lapsendamispuhkust ega puhkust ülalpeetava pereliikme hooldamiseks,

ning kahetseb, et ainult vähesed liikmesriigid on saavutanud Barcelona eesmärgi pakkuda taskukohast ja kvaliteetset lastehoidu; kutsub seetõttu liikmesriike üles uuendama selle eesmärgi nimel võetud kohustusi;

3. tunneb kahetsust, et enamikus liikmesriikides on naised endiselt poliitiliste ja majanduslike otsuste tegemisega seotud ametikohtadel alaesindatud; kutsub komisjoni üles jätkama täiendavaid konkreetseid meetmeid, et edendada naiste ja meeste võrdset osalust otsuste tegemisel;
4. märgib DAPHNE III programmi meetmeid naiste vastu suunatud vägivalda ennetamiseks ja sellega võitlemiseks; rõhutab siiski, et soolise vägivalda väljajuurimiseks on vaja Euroopa tasandi seadusandlikke meetmeid;
5. tervitab esmatähtsa ülesandena soolise võrdsuse integreerimist ühenduse haridus- ja koolitusprogrammidesse eesmärgiga vähendada stereotüüpe ühiskonnas; tunneb siiski kahetsust, et siiani püsivad soolised stereotüübid on endiselt rohke ebavõrdsuse alus; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles algatama teadlikkuse tõstmise kampaaniaid stereotüüpide ja traditsiooniliste soorollide lõhkumiseks, sh eelkõige meestele suunatud kampaaniaid, mis rõhutavad perekohustuste jagamist;
6. tunneb heameelt komisjoni võetud kohustuse üle seoses aastatuhande arengudeklaratsiooni ja Pekingi tegevusprogrammi põhimõtetega soolise võrdsuslikkuse edendamisel väljaspool ELi; nõuab, et jätkataks soolise võrdsuslikkuse süvalaiendamise tugevdamist nii ELi sisese kui väliskaubanduspoliitika arendamisel;

Institutsionaalsel tasandil

7. teeb ettepaneku, et Euroopa Liidu uus soolise võrdsuslikkuse strateegia oleks Pekingi tegevusprogrammil ja selle saavutustel põhinev tegevuskava ja poliitiline kompromiss, arvestades et naiste ja tütarlaste inimõigused on üldiste inimõiguste võõrandamatu, lahutamatu ja jagamatu osa;
8. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on edaspidigi jätkata kehtivate juhiste kuue prioriteetse tegevusvaldkonnaga tegelemist, ning kutsub komisjoni üles võtma täiendavaid konkreetseid meetmeid, et tagada kehtivate juhiste tugevate külgede edasiarendamine ning mõjutada seega nähtavalt vahendeid, mille abil on riigi ja piirkonna tasandil võimalik saavutada võrdsuslikkus ja suurendada naiste mõjuvõimu;
9. teeb ettepaneku, et uuele võrdsuslikkuse strateegiale eraldataks ELi vahendid, et hõlbustada strateegia rakendamist ELi tasandil;
10. rõhutab, kui tähtis on, et nõukogu võtaks vastu Euroopa Komisjoni uue ettepaneku soolise võrdsuslikkuse strateegia kohta pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist, et anda sellele suurem poliitiline jõud ja soolise võrdsuslikkuse poliitikale uus hoog;
11. mõistab hukka selle, kui ebarahuldavalt on soolist mõõdet käsitletud komisjoni ELi

2020. aasta strateegia ettepanekutes, ning palub seetõttu nõukogul ja komisjonil tagada, et soolise võrdõiguslikkuse mõõde on ELi 2020. aasta strateegias süsteemselt esindatud, kaasa arvatud soolist võrdõiguslikkust käsitlev peatükk, soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise mehhanismid ning naiste tööhõive eesmärgid koos majandusliku sõltumatuse näitajatega, ning et võetaks arvesse nii praeguse sotsiaal- ja majanduskriisi mõju naistele kui ka naiste rolli vananevas ühiskonnas;

12. teeb ettepaneku korraldada igal aastal nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi kolmepoolne kohtumine ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegia edusammude ülevaatamiseks;
13. rõhutab, kui tähtis on korraldada igal aastal tagant soolise võrdõiguslikkuse konverents, milles osaleksid eri liikmesriikide naisorganisatsioonid ja ametiühingute organisatsioonid, Euroopa Parlamendi, komisjoni, nõukogu ja liikmesriikide parlamentide liikmed ning mis pööraks igal aastal erilist tähelepanu eelnevalt kindlaks määratud küsimusele;
14. toonitab, et naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse põhimõtte tagamiseks on vaja korrapärast dialoogi kodanikuühiskonnaga;
15. teeb ettepaneku, et institutsiooniline koostöö kõnealuses valdkonnas ei peaks piirduma ainult naisorganisatsioonidega, vaid tuleks aktiivselt püüda koostööd teha nii naisi kui ka mehi esindavate organisatsioonidega;
16. nõuab kindlalt Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi täiel määral ja viivitamata tööle hakkamist ning kõigi sooliste näitajate väljatöötamist viisil, mis võimaldaks käsitleda võrdõiguslikkuse küsimusi kohe, kui need kerkivad; nõuab kõnealuste näitajate korrapärast ajakohastamist, et seatud eesmärgid ja tegelikult saavutatud tulemusi oleks võimalik vastavusse viia;
17. on seisukohal, et komisjoni ja nõukogu poliitikaettepanekute sotsiaalse mõju hindamisel tuleb hinnata ka soolise võrdõiguslikkuse aspekti;
18. nõuab tungivalt, et komisjon hakkaks kasutama soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise meetodit kõigi oma ettepanekute ettevalmistamisel;
19. palub komisjonil parandada ja korrapäraselt uuendada oma soolise võrdõiguslikkuse alast veebilehte ning palub võrdsete võimaluste töörühmal pühendada vähemalt üks oma koosolek täielikult soolisele võrdõiguslikkusele ja luua naistele mõeldud teabeteenistus;
20. rõhutab, et Euroopa Komisjoni peadirektoraadid peaksid looma oma sisefunktsioonide raames rangemad koordineerimismehhanismid, mis teostaksid meeste ja naiste võrdsete õiguste ja võimaluste poliitika pidevat järelevalvet erinevates valdkondades; nõuab, et iga-aastases aruandes soolise võrdõiguslikkuse kohta koostaks iga peadirektoraat peatüki soolise võrdõiguslikkuse kohta oma pädevusalas;
21. palub, et kõrge esindaja tagaks Euroopa Liidu välis teenistuse loomisest soolise tasakaalu ning töötaks välja tegevuskava, et edendada soolist tasakaalu ELi

- delegatsioonides, kaasa arvatud kõrgeimal tasandil; kutsub nõukogu ja komisjoni üles avama Euroopa naiste saadiku ametiposti, nagu Euroopa Parlament seda nõudis 2008. aasta märtsis, et pöörata erilist tähelepanu naiste olukorrale ELi välispoliitikas ning integreerida soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine Euroopa Liidu välisteenistusse; kutsub komisjoni, nõukogu ja liikmesriike üles aktiivselt edendama ja toetama naiste mõjuvõimu, et suurendada naiste osalemist nende kahe- ja mitmepoolsetes suhetes kolmandate riikide ja liidust väljapool asuvate organisatsioonidega;
22. kutsub kõrget esindajat üles tagama, et sooline aspekt sisalduks arengukoostöö poliitikas, selle kõikides programmides ja projektides, ja rõhutab, kui oluline on rakendada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 seoses ELi välistegevusega;
 23. rõhutab, kui tähtis on soolise võrdõiguslikkuse tervikliku käsitlemise poliitika eri valdkondades, eelkõige majandus-, rahandus-, kaubandus- ja sotsiaalvaldkonnas, ning eelarve analüüsimine soo ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse seisukohast; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama heade tavade levitamist ja vahetamist, et ergutada nende arvessevõtmist poliitikate väljatöötamisel;
 24. on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peaksid välja arendama koolitus- ja rakendusmeetmed, mis võimaldavad kõigil asjaomastel huvirühmadel seostada oma tegevus oma pädevusala piires naiste ja meeste võrdsete võimaluste küsimusega, sealhulgas ka soolise võrdõiguslikkuse poliitika konkreetse mõju uuringud;
 25. toonitab, kui oluline on majanduse taastamise strateegiate ja kavadega seoses vastu võtta teedrajavaid sektoripõhiseid meetmeid, et toetada haridust ja koolituskursusi, mis on suunatud naiste (sh noorte naiste) integreerimisele tööturuga arengu jaoks strateegilistes sektorites ning kaasaegse teaduse ja tehnikaga seotud ametikohtade ja oskuste alusel;
 26. rõhutab, et oluline on välja töötada usaldusväärsed, võrreldavad ja vajadusel kättesaadavad kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed näitajad ning soopõhine statistika, mida saaks kasutada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kõigis poliitikavaldkondades rakendamise seireks;
 27. palub Eurostatil välja töötada näitajad, et hinnata naiste ja meeste kaasatust vabatahtlikku tegevusse ja tõendada selle abil, mida naised ja mehed annavad sotsiaalse ühtekuuluvuse heaks;
 28. rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse eesmärkide väljatöötamiseks kõigis ELi ja liikmesriikide institutsioonides on oluline parem koordineerimine, ning et vaja on ühtseid konkreetseid integreerimismeetodeid, nt soopõhised eelarved või soolise analüüsi lisamine riigi poliitika väljatöötamise, kavandamise, rakendamise ja järelevalvesse;
 29. juhib komisjoni ja liikmesriikide tähelepanu asjaolule, et on vaja kahetasandilist strateegiat, mis kasutaks soolise võrdõiguslikkuse integreeritud lähenemisviisi ja jätkaks erimeetmeid, sealhulgas õigusloomega seotud meetmeid, nt eelarveridade lisamist ja eelarveeraldise ning järelevalvet ja kontrolli, et tagada kõnealuse strateegia elluviimine; juhib tähelepanu asjaolule, et tegevuskava peaks sisaldama lühi- ja

pikaajalisi kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid eesmärke nii Euroopa kui ka riigi tasandil;

30. palub komisjonil, nõukogul ja liikmesriikidel võtta vajalikud meetmed, et integreerida sooline mõõde kõikidesse ühenduse poliitikavaldkondadesse ning vaadata läbi olemasolevad õigusaktid, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse õige kohaldamine ning teha võimalikuks positiivse diskrimineerimise meetmete võtmine, kui see on vajalik;
31. väljendab rahulolu komisjoni kohustusega täita Pekingi tegevuskava põhimõtteid sootundlike eelarvete edendamise vallas; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles tegema jõupingutusi, et vaadata järjepidevalt läbi, kuidas saavad naised kasu avaliku sektori kulutustest, ning kohandama eelarveid, et tagada võrdne juurdepääs avaliku sektori kulutustele nii selleks, et tõhustada tootmisvõimsust, kui ka selleks, et täita sotsiaalseid vajadusi; nõuab ka piisavate vahendite eraldamist, sealhulgas vahendeid soolise mõju analüüside tegemiseks;
32. kutsub komisjoni üles jälgima, kas liikmesriigid täidavad mittediskrimineerimise direktiive ja soolise võrdõiguslikkuse meetmeid, ning astuma aktiivseid samme, sealhulgas algatama menetlusi rikkumiste puhul, kui direktiive ei järgita;
33. nõuab Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) määruse muutmist, et võimaldada, nagu Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) puhul, naiste toetuseks ennetavate meetmete võtmist programmitöö perioodil 2014–2020, nii nagu see varasematel perioodidel võimalik oli, kuid praegu mitte; see avaldaks väga soodsat mõju naiste tööhõivele maapiirkondades;
34. rõhutab, et ka Euroopa Parlamendis tuleb erinevates komisjonides ja delegatsioonides pidada soolise võrdõiguslikkuse küsimusi eriti tähtsaks ning tagada, et naised oleksid kõnealuste komisjonide ja delegatsioonide vastutusriikastel ametikohtadel piisavalt esindatud, ning juhib tähelepanu olulisele tööle, mida teeb Euroopa Parlamendi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kõrgetasemeline tööriühm;
35. väljendab sellega seoses rahulolu nende Euroopa Parlamendi liikmete tegevusega, kes vastutavad soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise eest ja kes töötavad oma komisjonides selle nimel, et tagada soolise aspektiga arvestamine paljude valdkondade poliitika sõnastamisel ja väljatöötamisel;
36. kutsub Euroopa Parlamendi juhatust ja komisjoni üles tõhustama jõupingutusi, et suurendada oma töötajate seas kõrgematel ametikohtadel töötavate naiste arvu; kutsub komisjoni üles looma mehhanismi, mis tagaks, et volinike kolleegiumis valitseks järgmisel ametiajal sooline võrdõiguslikkus;
37. rõhutab, et tuleb vältida seda, et praegune finants- ja majanduskriis ja tulevased majandusprobleemid seavad ohtu soolise võrdõiguslikkuse alal saavutatule, ning et majandussurutist kasutatakse, nagu praegu mõnes liikmesriigis juba toimub, argumendina soolise võrdõiguslikkuse meetmete vähendamiseks, sest pikas perspektiivis takistab see ELi tööhõive määra kasvu, majanduskasvu, maksulaekumiste suurenemist, sündimuse kasvu ning naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamist;

38. palub, et komisjon korraldaks koostöös liikmesriikide ja tööturu osapooltega pere- ja tööelu ühitamise poliitika läbivaatamise, tagamaks, et lapsevanemaks olemisega seotud kulusid ei kannaks mitte tööandja, vaid kogukond, et kõrvaldada ettevõtete diskrimineeriv käitumine ja toetada meie demograafilist tulevikku;
39. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et tuleb võtta naised ja mehed toetavaid positiivseid meetmeid, et lihtsustada nende naasmist töökohale pärast pereliikmete pühendatud ajavahemikku (laste kasvatamine ja/või haige või puudega vanema eest hoolitsemine), edendades tööturule naasmise/sisenemise poliitikat, et võimaldada naistel ja meestel saada uuesti majanduslikult iseseisvaks;
40. palub komisjonil ja nõukogul jätkata algatuste teostamist, mille eesmärgiks on mitteametliku majandussektori tunnustamine ja nn elumajanduse väärtuse arvessevõtmine, lähtudes soospetsiifilistest seisukohtadest vastavalt komisjoni käivitatud projektile „SKP näitajast kaugemale vaatamine”;
41. kutsub liikmesriike üles tagama piisav sotsiaalkindlustus naistele ja meestele, kes hoolitsevad haigete, eakate või puuetega pereliikmete eest, ning eakatele naistele, kelle pension on eriti väike;

Poliitikavaldkonnad – eesmärgid

42. rõhutab vajadust jätkata Pekingi tegevusprogrammi (Peking+15) analüüsimist, mida alustas eesistujariik Rootsi, et sellest lähtuvalt välja arendada mitte ainult asjakohased näitajad, vaid ka seada eesmärgid ja võtta vajalikud poliitikameetmed 12 ettenähtud valdkonnas;
43. kutsub komisjoni üles avaldama soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise süsteemi kasutuselevõtmise mõjuanalüüsi, sh mõju eelarvele, et hinnata selle asjakohasust, tõhusust, jätkusuutlikkust ja kasu tasuvuse/lisandväärtuse suhte alusel, nagu on teatavasti reeglits muude ELi poliitikameetmete puhul;
44. juhib tähelepanu vajadusele parandada koostöösüsteeme, mille kaudu naisorganisatsioonid ja kodanikuühiskond üldiselt saaksid soolise mõõtme integreerimise protsessis osaleda ja koostööd teha;
45. on seisukohal, et üheks prioriteediks peaks olema vaesuse vastu võitlemine selle põhjuseks olevate makromajandus-, rahandus-, sotsiaal- ja tööpoliitika meetmete läbivaatamise kaudu, selleks et tagada naistele majanduslik ja sotsiaalne õiglus, vaadates läbi meetodid, mida on kasutatud vaesuse määra kindlakstegemiseks, ning arendades välja strateegiad, mis edendavad tulude õiglast jagunemist, tagavad miinimumsissetuleku, inimväärset palga ja pensionid, loovad rohkem kvaliteetseid töökohti, kus naistele on tagatud õigused, tagavad kõikidele naistele ja tütarlastele juurdepääsu kvaliteetsetele avalikele teenustele, parandavad sotsiaalhoolekannet ja asjaomaseid seotud teenuseid, nt lastesõimed, lasteaiad, lastepäevakodud, päevakeskused, kogukonna vabaajakeskused, nn kõigi põlvkondade keskused ja perede tugikeskused, muutes need teenused kättesaadavaks kõikidele naistele, lastele ja eakatele ning keskendudes eriti eakate üksi elavate naiste abistamisele;

46. rõhutab, et kõige vaesemad naised peavad olema esmased partnerid, kes kujundavad, viivad ellu ja hindavad võrdseid võimalusi tagavat poliitikat; kutsub seetõttu ELi üles pöörama sellele erilist tähelepanu vaesuse vastu võitlemise Euroopa aasta, vabatahtliku tegevuse Euroopa aasta ja Euroopa 2020. aasta strateegia kavandamisel ning rakendamisel;
47. rõhutab soolise võrdõiguslikkuse positiivset mõju majanduskasvule; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et mõned uuringud näitavad, et kui naiste tööhõivemäär, osalise tööajaga tööhõive ja tööviljakus oleksid samasugused nagu meestel, kasvaks SKP ligikaudu 30%;
48. kutsub liikmesriike üles analüüsima kriisimeetmete ja tulevaste kriisist väljumise strateegiate mõju soolise võrdõiguslikkuse seisukohast;
49. kutsub komisjoni üles kaotama soolist ebavõrdsust oma pädevusvaldkondades, et tagada soopõhise diskrimineerimise puhul samal tasemel õiguskaitse, kui on diskrimineerimisel rassi alusel, ja parandama mitmekordse diskrimineerimise ohvrite õiguskaitset ning juurdepääsu õiguskaitsevahenditele;
50. jääb arvamusele, et palgaga seotud diskrimineerimise vastu võitlemiseks on vaja kiireloomulisi meetmeid ning et selleks tuleb kas vaadata läbi kehtiv direktiiv või töötada välja valdkonnapõhised järkjärgulised kavad konkreetsete eesmärkidega – nt palgavahe vähendamine 0–5%ni aastaks 2020, et lõpetada otsene ja kaudne diskrimineerimine, või stimuleerida kollektiivlepingute sõlmimist, võrdõiguslikkuse alaste nõustajate koolitamist, tegelemist tasustamata töö ebavõrdse osakaaluga meeste ja naiste vahel ning võrdõiguslikkuse kavade väljatöötamist ettevõtetes ja muudes töökohtades; on seisukohal, et töötasu komponentide läbipaistvus peaks olema üldine tava, et tugevdada naistöötajate seisukohta läbirääkimistel;
51. tunneb heameelt asjaolu üle, et naiste tööhõive ELis on lähedane seatud eesmärgile 60% aastaks 2010, kuid jääb kindlaks seisukohale, et aastaks 2020 tuleb nüüd seada ambitsioonikam eesmärk 75%;
52. nõuab, et nõukogu, komisjon ja ELi liikmesriigid võtaksid erimeetmed, et parandada eriti kaitsetute rühmade olukorda, näiteks tagada koduvägivalla all kannatavatele sisserändajatest naistele sõltumatus, anda individualiseeritud pensioniõigus ja muid toetusi nendele naistele, kes on tööturul osalenud vähe või üldse mitte, ja korraldada kampaania, et tõsta teadlikkust transseksuaalide diskrimineerimisest ning parandada nende juurdepääsu õiguskaitsele;
53. toonitab, kui oluline on pidada naiste diskrimineerimise vastu võitlemisel läbirääkimisi ja kollektiivläbirääkimisi, eelkõige töö saamise, palkade, töötingimuste, karjäärivõimaluste ja väljaõppe küsimustes;
54. kutsub avalik-õiguslikke ja eraõiguslikke asutusi lisama soolise võrdõiguslikkuse kavasid oma sise-eeskirjadesse, kehtestama neis konkreetseid eesmärke lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis ning teostama igal aastal kokkuvõtet eesmärkide tegeliku täitmise kohta;

55. avaldab kahetsust selle üle, et naised on alaesindatud otsuste tegemisel nii ärimaailmas kui ka demokraatlikes protsessides, ning rõhutab, et vaja on vastu võtta ambitsioonikamad meetmed, et suurendada naiste arvu ettevõtete juhtkondades ning kohalikes, piirkondlikes ja riiklikes valitsusasutustes ja ELi institutsioonides;
56. nõuab rohkem meetmeid, teadlikkuse tõstmist ja järelevalvet töökohtadel, et tagada naistele paremad töötingimused, pöörates tähelepanu tööajale, rasedus- ja sünnituspuhkuse ning isapuhkusega kaasnevate õiguste täitmisele, töö- ja pereelu ühitamisele, ning nõudes rasedus- ja sünnituspuhkuse laiemat kasutamist, tasulise lapsehoolduspuhkuse ja tasulise isapuhkuse kehtestamist, tasulise perepuhkuse kehtestamist muu hulgas ülalpeetavate pereliikmete eest hoolitsemiseks, meetmeid võitlemaks sooliste stereotüüpidega töö ja hoolduskohustuste jagamisel ning õiguskaitsevahendeid ülalnimetatud õiguste rikkumiste puhuks;
57. toonitab sellega seoses, et ettevõtete sotsiaalse vastutuse tava tuleb mõõta, tõendada ja premeerida, võttes aluseks selle, et nõuetes peab kindlasti sisalduma naiste ja meeste võrdõiguslikkus; on seisukohal, et see tuleks saavutada paindliku organisatsioonilise mudeli kasutuselevõtu abil, mille aluseks on tulemustele orienteeritud töö, mis ei ole seotud füüsilise kohalolekuga ning mis võimaldab kõikidel töötajatel, nii meestel kui ka naistel, arendada end peresõbralike teenuste ja töö korralduse raames edasi erialaselt ning teha karjääri ja saada palka vastavalt oma võimetele ja oskustele ja arvestades sotsiaalset paratamatust, mis on seotud vajadusega hoolitseda laste ja sugulaste eest;
58. rõhutab vajadust tasakaalustada era- ja pereelu ning tööelu ning võtta ühtmoodi nii naistele kui meestele suunatud meetmeid, mis edendavad ülesannete jagamist võrdsetel alustel ning võtavad arvesse asjaolu, et seni on mehed vanemapuhkuse võimalusi ja eeliseid vähe kasutanud;
59. toonitab, et tuleb soodustada stiimuleid soolise võrdõiguslikkuse edendamisele suunatud positiivsete tegevuskavade ja inimressursside poliitika arendamiseks ja rakendamiseks ettevõtete tasandil, rõhutades teadlikkuse tõstmist ja koolitustegevust edukate tavade edendamise, siirde ja kasutuselevõtu asjus organisatsioonides ja ettevõtluses;
60. on arvamusel, et tuleb uurida lähemalt sellise meetodika väljatöötamise küsimust, mille abil saab analüüsida funktsioone, mis võivad tagada naiste õiguse võrdsele palgale, arendada üksikisikute ja ametite täielikku potentsiaali ning samal ajal suurendada inimväärikust kui struktuurset tegurit eesmärgiga suurendada ettevõtete tootlikkust, konkurentsivõimet ja kvaliteeti ning parandada nii mees- kui ka naistöötajate elutingimusi;
61. rõhutab vajadust parandada lastehoiu ja ülalpeetavate isikute hooldusteenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja võimaldatavust, tagades selle, et kõnealused teenused on kättesaadavad nii naiste kui meeste täistööaja vältel;
62. juhib tähelepanu sellele, et laste ja ülalpeetavate eest hoolitsemise ja nende hooldamise teenused on oluline tööhõive allikas vanematele naistele, kelle tööhõive määr praegu üks madalamaid;

63. peab vajalikuks kindlustada taskukohased hooldusteenused vähemalt 50%le alla kolmeaastastele lastele ja muuta kasvatusteenus kättesaadavaks kõigile lastele alates kolmest aastast kuni koolieani;
64. pooldab poliitikat ja meetmeid, mis kaotaksid naistevastase vägivalla kõigis valdkondades, edendades naiste inimõigusi, võideldes soostereotüüpide ja kõikide diskrimineerimismuutuste vastu ühiskonnas ja perekonnas, sealhulgas hariduses, koolituses, meedias ja poliitikas; nõuab tungivalt võrdõiguslikkuse alase harimise poliitikat ja võrdõiguslikkuse edendamist, sh teadlikkuse tõstmise kampaaniate abil, ning elukestva õppe strateegiate ja erimeetmete edendamist naiste puhul;
65. toetab tööhõive ja sotsiaalpoliitika nõukogu järeldusi naistevastase vägivalla kaotamise kohta ning rõhutab, kui oluline on komisjoni võetud kohustus viia ellu aktiivsemat poliitikat võitlemisel naistevastase vägivallaga; kutsub komisjoni üles alustama konsulteerimist direktiivi küsimuses, mis käsitleks võitlemist naiste vastu suunatud vägivalla vastu ning milles esitatakse muu hulgas need jõupingutused, mida liikmesriigid peavad kohustuslikus korras tegema, et võidelda naistevastase vägivallaga;
66. rõhutab vajadust viia läbi kõiki ELi liikmesriike hõlmav ühistel meetoditel põhinev ulatuslik uuring, et teha kindlaks probleemi tegelik ulatus; juhib tähelepanu olulisele tööle, mida kõnealuses valdkonnas teeb soolise vägivalla järelevalvekeskus, mis kogub kvaliteetset statistikat, mille alusel võtta poliitilisi meetmeid selle ühiskonna pahe vastu võitlemiseks;
67. rõhutab vajadust pöörata täit tähelepanu nende naiste olukorrale, kes töötavad koos abikaasaga põllumajandus-, käsitöö-, kaubandus- või kalandussektoris, ja väikestele pereettevõtetele, kus naised on kaitsetumas olukorras kui mehed, nähes ette uued meetmed, mis kaitseksid emadust, kaotaksid kaudse diskrimineerimise, tagaksid sotsiaalkaitse ja -kindlustuse ning muud naiste õigused, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtja staatuses naiste jaoks; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et oluline on arendada ühisomandi õiguslikku mõistet, et tagada naiste õiguste täielik tunnustamine põllumajandussektoris, asjakohane kaitse sotsiaalkindlustuse valdkonnas ja nende töö tunnustamine;
68. rõhutab stereotüüpide vastu võitlemise olulisust kõikides eluvaldkondades ja -etappides, sest stereotüübid on üks püsivaimaid meeste ja naiste ebavõrdsuse põhjusi, mõjutades nende valikuid hariduse, koolituse ja tööhõive alal, vastutuse jagunemist kodutöodes ja pereelus, osalemist avalikus elus, osalemist ja esindatust vastutavatel töökohtadel ning tööalaseid valikuid;
69. kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike rõhutama võitlust mitmekordse diskrimineerimise, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ning tervishoiualase ebavõrdsuse vastu;
70. on seisukohal, et maksustamis- ja sotsiaalkaitse süsteemid tuleb läbi vaadata, et õigusi individualiseerida, tagada võrdsed pensioniõigused ja kõrvaldada stiimulid, mis töötavad naiste töö- ja ühiskonnaelus osalemise vastu, nagu nt ühine maksustamine või see, et toetused ülalpeetavate eest hoolitsemiseks on seotud sellega, et naised ei tööta;

71. tuletab meelde oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni ja rõhutab, kui tähtis on, et kõikidel naistel oleks kontroll oma seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle;
72. rõhutab, et oluline on võtta ennetavaid meetmeid naiste seksuaal- ja reproduktiivtervise tagamiseks, ning kutsub seetõttu liikmesriike ja piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi üles toetama kõigile naistele alates puberteedieast ette nähtud iga-aastast tasuta günekoloogilist läbivaatust, PAP-teste ja mammograafiat;
73. toonitab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata etnilistesse vähemustesse kuuluvate naiste olukorrale, sealhulgas sisserändajatest naistele, ja kehtestada asjakohased meetmed nende toetamiseks naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kontekstis;
74. nõuab tungivalt, et Euroopa Komisjon konsulteeriks tulevase Euroopa Liidu naiste õiguste harta koostamisega seoses Euroopa Parlamendiga, eriti naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoniga;
75. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleb pöörata arengule, rahule ja naiste solidaarsusele kogu maailmas, eriti ebaõigluse, diskrimineerimise, nälja, vaesuse, inimkaubanduse ja mis tahes vormis vägivalla ohvrite puhul; on arvamusel, et jätkuv konsulteerimine naiste organisatsioonidega ja kodanikuühiskonnaga laiemalt ning koostöö valitsusväliste organisatsioonidega sellise poliitikaga seotud küsimustes, mis avaldab otsesest või kaudset mõju soolisele võrdõiguslikkusele, tagavad laiapõhjalise sotsiaalse konsensuse;
76. rõhutab, et sooline mõõde ja võitlus soopõhise vägivalla vastu tuleb integreerida ELi välis- ja arengukoostööpoliitikasse;
77. toonitab, et ELi uus soolise võrdõiguslikkuse strateegia ja seda täiendavad institutsioonilised mehhanismid peavad olema tihedalt seotud naiste õiguste üldise tegevuskavaga; märgib, et see hõlmab koostööd ÜRO uue soolise võrdõiguslikkuse üksusega, milles peaks olema ühendatud poliitika ja operatiivtegevus, ning selle toetamist, ja palub ELil tagada, et uuele üksusele antakse kohapeal tegutsemiseks märkimisväärsed rahalisi vahendeid ja inimressursse ning et seda juhiks ÜRO peasekretäri asetäitja soolise võrdõiguslikkuse küsimustes;
78. nõuab, et järgitaks parlamendi hiljutisi, 10. veebruari 2010. aasta resolutsioone inimkaubanduse tõkestamise kohta (P7_TA(2010)0018) ja soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus (P7_TA(2010)0021);
79. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Käesoleval aastal lõpeb naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiste 2006–2010 kehtivusaeg ja Euroopa Komisjon teatas, et ettevalmistamisel on uus võrdõiguslikkuse strateegia.

Kuna on tõsine majandus- ja sotsiaalkriis, millel on rasked tagajärjed naistele, on vaja tagada, et ei toimuks tagasiminekut, ja tegutseda vaesuse vastu võitlemise Euroopa aasta eesmärkide kohaselt.

Sel aastal tähistame kaht aastapäeva, möödunud on 15 aastat Pekingi konverentsist ja 100 aastat rahvusvahelise naistepäeva esmatähistamisest. Need olid olulised sündmused naiste emantsipatsioonis ning 19. ja 20. sajandi vältel jõudu kogunud väikeste ja suurte võitluste tulemus.

Eesistujariik Rootsi valmistas ette dokumendi, mis käsitleb Pekingis 1995. aastal toimunud neljandal ülemaailmsel naisteteemalisel konverentsil vastu võetud dokumendi – „Pekingi deklaratsioon ja tegevusprogramm võrdõiguslikkuse, arengu ja rahu nimel” – kohaldamist Euroopa Liidus.

Selle raames korraldas Euroopa Parlamendi naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon seoses käesoleva raporti koostamisega 28. jaanuaril 2010 Brüsselis soolise võrdõiguslikkuse strateegia teemalise kuulamise, millel osalesid erinevad Euroopa Liidu eksperdid ja naisorganisatsioonid, kes juhtisid tähelepanu vajadusele suuremate edusammude järele, et saavutada sooline võrdõiguslikkus ning et kaitsta ja edendada naiste õigusi kui peamisi inimõigusi.

Lühiülevaade naiste õiguste eest võitlemise arengust – 100 aastat rahvusvahelist naistepäeva ja 15 aastat Pekingi konverentsi möödumisest

1910. aastal Kopenhaagenis toimunud teisel naiste maailmakonverentsil kiideti väljapaistva Saksa revolutsioonilise juhi Clara Zetkini ettepanekul ja üldisel hääletamisel heaks ettepanek hakata tähistama rahvusvahelist töötavate naiste päeva – päeva, mil pööratakse tähelepanu töötavate naiste emantsipatsioonile ja üldisele naiste hääleõigusele –, millest kasvas välja naistele paremaid töö- ja elutingimusi taotlev laienev liikumine, mis viis naiste õiguste eest võitlemise poliitilisele tasandile ja muutis sümbolse kuupäeva tegutsemise aluseks, mis ühendab kogu maailma naistöölisi nende majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise emantsipatsiooni nimel.

Kuid rahvusvahelise naistepäeva väljakuulutamisest (1910) möödus palju aastaid, enne kui ÜRO selle päeva institutsionaliseeris.

1972. aasta märtsis tegi Soome kommunistist parlamendiliige ja Rahvusvahelise Demokraatliku Naisteliidu (WIDF) teine president Hertta Kuusinen naiste staatuse komisjonile ettepaneku, et ÜRO kuulutaks välja rahvusvahelise naiste aasta eesmärgiga juhtida ÜRO ja maailma tähelepanu naiste olukorrale ja erivajadustele. Seda ettepanekut

toetasid teised naisorganisatsioonid ja naiste staatuse komisjon soovitas ÜRO Peaassambleel kuulutada 1975. aasta rahvusvaheliseks naiste aastaks, mille kohta tehti positiivne otsus 1972. aasta detsembris.

Need otsused rahvusvahelise naiste aasta (1975) ja ÜRO naistele pühendatud kümnendi (1975–1985) kohta innustasid tegudele kogu maailmas.

Vahepeal toimus 1995. aastal Pekingis neljas naiste maailmakonverents, kus kiideti heaks dokument „Pekingi deklaratsioon ja tegevusprogramm võrdõiguslikkuse, arengu ja rahu nimel”.

Sellel rahvusvahelise naistepäeva väljakuulutamises sajandi möödumist tähistaval aastal valis ÜRO teemaks „Võrdsed õigused, võrdsed võimalused: arenguvõimalused kõigi jaoks”. See on aeg, mil hinnatakse tegevusprogrammi Peking+15 teemat: „Sooline võrdõiguslikkus, areng ja rahu”, mis oli ÜRO väljakuulutatud naistele pühendatud kümnendi teemaks.

Euroopa Liit on erinevates lepingutes tunnustanud soolist võrdõiguslikkust kui Euroopa Liidu aluspõhimõtet ja üldist inimõigust, kuid poliitilises tegelikkuses ja naiste elus esineb ikka veel märkimisväärset ebavõrdsust, kuigi aastate jooksul on vastu võetud erinevaid direktiive ja mitmeid resolutsioone diskrimineerimise vastu võitlemiseks.

Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised 2006–2010 ja praegune olukord

Kuigi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised 2006–2010 on naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhiaspekte mõneti esile toonud, ei olnud neil juhiste praktiliselt rakendamiseks vajalikku poliitilist jõudu, mistõttu jäid tõelised edusammud väheseks. Selle põhjuseks on ka ühenduse poliitikameetmetes esinevad vastuolud, mistõttu elab üle 85 miljoni inimese, enamasti naised ja lapsed, vaesuses, mille põhjuseks on tööpuudus, ebakindlad töökohad, madalad palgad, minimaalsest toimetulekutoetusest madalamad sissetulekud ja pensionid ning kvaliteetsete avalike teenuste raskesti kättesaadavus.

Teiselt poolt on praegune majandus- ja sotsiaalkriis eriti raskete tagajärgedega naiste jaoks, mis suurendab ebavõrdsust ja diskrimineerimist. Naiste ja meeste keskmise palga erinevus suureneb Euroopa Liidu tasandil, ulatudes keskmiselt üle 17%, ja kaudne diskrimineerimine suureneb tööpuuduse kasvades, mis mõjutab eelkõige naisi ja tütarlapsi.

Isegi viimastel aastatel loodud töökohad, eelkõige noortele ja naistele loodud töökohad, olid valdavalt ebakindlad ja madala palgaga, mis ei vasta põhiõigustele, eriti seoses emadusega, mis põhjustab samuti madalat sündimust. Eriti muret tekitavad on diskrimineerimise mitmesugused vormid, mis on suunatud eelkõige teatavate naissoost elanikkonnarühmade vastu, kelleks on eakad, ülalpeetavad, sisserändajatest naised, vähemuste hulka kuuluvad või puuetega naised.

Püsib suur kuritegevuse ja vaesuse määr, tööpuuduse ja diskrimineerimise tõttu on jätkunud või suurenenud naiste ja lastega kaubitsemine ning prostitutsioon paljudes Euroopa Liidu riikides, mis nõuab kiireloomulisi lahendusi.

Institutsiooni tasandil abinõud

Kuigi võrdõiguslikkuse poliitika arengutase erineb liikmesriigiti, on tõsi, et peamine on tagada võrdne juurdepääs vahenditele, õigustele ja võimule, mis eeldab struktuurilisi ja kultuurilisi muutusi, stereotüüpide kaotamist ja võrdõiguslikkuse edendamist, selleks et toimuks areng, mitte tagasimine.

Praegused väljakutsed ja omandatud kogemused näitavad, et vaja on naiste õiguste paremat koordineerimist, levitamist ja edendamist, kaasates naisorganisatsioonid diskrimineerimis- ja ebavõrdsuse vastasesse võitlusse.

Seetõttu on vaja, et Euroopa Liidu uus soolise võrdõiguslikkuse strateegia oleks Pekingi tegevusprogrammil põhinev tegevuskava ja poliitiline kompromiss ja et nõukogu võtaks selle vastu pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist, et anda sellele suurem poliitiline jõud ja võrdõiguslikkuse poliitikale uus hoog, arvestades, et naiste ja tütarlaste inimõigused on üldiste inimõiguste võõrandamatu, lahutamatu ja jagamatu osa.

Samuti tehakse ettepanek korraldada igal aastal nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi kolmepoolne kohtumine soolise võrdõiguslikkuse strateegia edusammude kohta Euroopa Liidus. Ent arvestades vajadust kaasata naised ja naisorganisatsioonid kogu sellesse protsessi, tehakse ettepanek korraldada igal aastal soolise võrdõiguslikkuse konverents, millel osaleksid eri liikmesriikide naisorganisatsioonid ja ametiühingute organisatsioonid, Euroopa Parlamendi, Euroopa Komisjoni, nõukogu ja liikmesriikide parlamentide liikmed, pöörates igal aastal erilist tähelepanu eelnevalt kindlaksmääratud teemale.

Nõutakse kindlalt Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi täiel määral ja viivitamata jõustamist ning kõigi sooliste näitajate väljatöötamist, mis võimaldaksid käsitleda võrdõiguslikkuse küsimusi kõikides valdkondades. On vajalik, et Euroopa Komisjoni peadirektoraadid looksid koordineerimismehhanismid, mis teostaksid alaliselt meeste ja naiste võrdsete õiguste ja võimaluste poliitika järelevalvet.

Rõhutatakse, kui tähtis on soolise võrdõiguslikkuse tervikliku käsitlemise poliitika eri valdkondades, eelkõige majandus-, rahandus-, kaubandus- ja sotsiaalvaldkonnas. Komisjoni ja liikmesriike kutsutakse üles andma eeskujude tavade osas ja teatama lisaks ametiühingute ja poliitiliste õiguste rikkumise juhtudele ka naiste õiguste, eelkõige töötavate naiste õiguste süstemaatilise rikkumise juhtudest, mis piiravad alati õigusi emaduspuhkusele ning mis raskendavad laste või teiste ülalpeetavate toetamist, pöörates tähelepanu tootmis-, kvaliteedi-, töövõime või tööalase kohusetunde toetuste kasutamisele.

Ei tohi unustada, et vajalik on säilitada kahetasandiline strateegia, mis kasutaks soolise võrdõiguslikkuse terviklikku lähenemisviisi, ja jätkata erimeetmeid, sealhulgas õigusloomega seotud eelarve- ja kontrollimeetmeid, ning et poliitilistes ettepanekutes, kus tuleb hinnata sotsiaalset mõju, hõlmaks see mõju hindamine võrdõiguslikkuse hindamist. Ka Euroopa Parlamendis, sealhulgas komisjonides ja delegatsioonides, tuleb kõige erinevamate valdkondade puhul pöörata soolise võrdõiguslikkuse küsimustele erilist tähelepanu.

Poliitikavaldkonnad – eesmärgid

Naiste ja meeste võrdsete õiguste ja võimaluste puhul tuleb tagada ühiskonnas areng kõigi jaoks ja mitte tagasiminekuks. Seetõttu peetakse oluliseks jätkata Pekingi tegevusprogrammi (Peking+15) analüüsimist, mida alustas eesistujariik Rootsi, selleks et sellest lähtuvalt välja arendada mitte ainult asjakohased näitajad, vaid ka seada eesmärgid ja võtta vajalikud poliitikameetmed programmis ettenähtud kõigis 12 valdkonnas.

Selles kriisiolukorras on viivitamata vaja pidada prioriteetseks vaesuse vastu võitlemist selle põhjuseks olevate makromajandus-, rahandus-, sotsiaal- ja tööpoliitika meetmete läbivaatamise kaudu, selleks et tagada naistele majanduslik ja sotsiaalne õiglus, arendades välja strateegiad, mis edendavad tulude õiglast jagunemist, tagavad miinimumsissetuleku, väärivad palgad ja pensionid, loovad naistele rohkem tagatud õigustega töökohti, tagavad kõikidele naistele ja tütarlastele juurdepääsu kvaliteetsetele avalikele teenustele, parandavad sotsiaalkaitset ja asjaomaseid seotud teenuseid, nimelt lastesõimi, lasteaedu, lastepäevakodusid, päevakeskusi, kogukonna vabaajakeskusi ja perekondadele tugiteenuste osutamist, muutes need teenused kättesaadavaks kõikidele naistele, lastele ja eakatele. Nii saab luua tagatud õigustega töökohti naistele ja aidata kaasa nende sotsiaalsele kaasamisele.

Rõhutada tuleb vajadust kiireloomuliste meetmete järele, et võidelda palgaga seotud diskrimineerimise vastu, vaadates läbi kehtiva direktiivi või töötades välja konkreetset sihttasemetega valdkondi käsitlevad etappideks jaotatud kavad, et lõpetada otsene ja kaudne diskrimineerimine, või stimuleerides kollektiivlepingute sõlmimist, võrdõiguslikkuse alaste nõustajate koolitamist ja võrdõiguslikkuse kavade väljatöötamist ettevõtetes ja muudes töökohtades.

Ei piisa sellise teatise esitamisest nagu Euroopa Komisjoni 2007. aasta juuli teatis „Võitlus naiste ja meeste palgaerinevuse vastu”. Samuti ei piisa palgaerinevuste põhjuste analüüsimisega piirdumisest. Kiiresti on vaja esitada selle analüüsi tulemused, kusjuures oodatakse, et Euroopa Komisjon teeks sellest järeldused ja võtaks kiiresti meetmeid meeste ja naiste palgaerinevuste vähendamiseks.

Vaja on suuremat tegutsemist töökohtades, töökohtade teadvustamist ja kontrollimist, et tagada naistele paremad töötingimused, pöörates tähelepanu tööaja koormusele, ema- ja isapuhkusega kaasnevate õiguste täitmisele ja naiste sotsiaalsele ülesandele töö-, pere- ja eraelu ühitamises, kutsudes üles pikendama ema- ja isapuhkust ja maksma selle eest täistööta, looma tasulise isapuhkuse ja võitlema nende õiguste rikkumise vastu.

Vaja on poliitikat ja meetmeid, mis kaotaksid naistevastase vägivalla kõikides valdkondades, edendades naiste inimõigusi, võideldes sooliste stereotüüpide ja kõigi diskrimineerimise vormide vastu ühiskonnas ja perekonnas, sealhulgas hariduses, koolituses, meedias ja poliitikaelus, ning nõudes tungivalt võrdõiguslikkuse alase harimise poliitikat ja võrdõiguslikkuse edendamist.

Tuleb pöörata täit tähelepanu nende naiste olukorrale, kes töötavad koos abikaasaga põllumajandus-, käsitöö-, kaubandus- või kalandussektoris, ja väikestele perettevõtetele, kus naised on kaitsetumas olukorras kui mehed, nähes ette uued meetmed, mis kaitseksid emadust, kaotaksid kaudse diskrimineerimise, tagaksid sotsiaalkaitse ja -kindlustuse ning muud naiste õigused, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtja staatuses naiste jaoks.

Vaatamata arengutele seksuaal- ja reproduktiivtervise valdkonnas on ikka veel palju probleeme, mistõttu tuleb kõikidele naistele tagada kontroll oma seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle.

Nõuab tungivalt, et järgitaks Euroopa Parlamendi väga olulisi resolutsioone, eelkõige 10. veebruari resolutsioone inimkaubanduse tõkestamise kohta ((P7_TA(2010)0018) ja soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus (P7_TA(2010)0021).

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	4.5.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 16 -: 2 0: 11
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Ilda Figueiredo, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Philippe Juvin, Astrid Lulling, Barbara Matera, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Nicole Kiil-Nielsen, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Rovana Plumb, Zuzana Roithová, Joanna Senyszyn
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ana Gomes, Alajos Mészáros, Sylvana Rapti